



**BLOM
ECOLOGIE**

Verbindt natuur en samenleving

Aanvullend onderzoek ecologie Singel 4 te Noordeloos

Aanvullend onderzoek naar rugstreepad in het kader van de Wet
natuurbescherming

blomecologie.nl

Colofon

Status:	Definitief
Project:	2023-0617
Datum:	9 juni 2023
Samensteller:	ing. P.Kalkman
Collegiale toets:	ing. J. Dekkers
Opdrachtgever:	dhr. A. Rietveld
Contactpersoon:	D. Doornhein

Disclaimer

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.



Inhoud

1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doel	4
1.3 Beschrijving plangebied	5
1.4 Voorgenomen werkzaamheden	6
1.5 Mogelijk aanwezige soorten	6
1.6 Kader Wet natuurbescherming	7
2 Methode onderzoek	8
2.1 Theoretisch kader	8
2.2 Praktische uitvoering	8
2.3 Veldbezoeken	9
2.4 Specifieke omstandigheden	10
3 Resultaten	11
3.1 Rugstreeppad	11
4 Conclusie	12
4.1 Rugstreeppad	12
4.2 Vervolgstappen	12



1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de Singel 4 te Noordeloos is een verhard perceel met een woning, een loods en een garage gesitueerd. De initiatiefnemer is voornemens de bestaande loods en de garage op de planlocatie te slopen ten behoeve van 45 nieuwbouwwoningen. De woning blijft hierbij behouden. Tevens wordt de watergang op de planlocatie verbreed, worden er bomen gekapt en wordt er een wandelpad aangelegd.



Figuur 1.1 De planlocatie (rood omkaderd) is gelegen aan de Singel 4 te Noordeloos.

Gezien de beoogde ingreep mogelijk leidt tot de aantasting van natuurwaarden beschermd onder de Wet natuurbescherming (Wnb) is een quickscan Wnb uitgevoerd naar de potentie van het plangebied en mogelijke negatieve effecten ten gevolge van de beoogde werkzaamheden (Dekkers, 2022). Op basis van de quickscan Wnb is de aanwezigheid van leefgebied van de rugstreeppad op de planlocatie uitgesloten. OZHZ heeft echter een onderzoek naar de rugstreeppad vereist vanwege een ingediende zienswijze. Om vast te stellen of het plangebied daadwerkelijk een functie heeft voor vorengenoemde soorten dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden. De initiatiefnemer heeft Blom Ecologie verzocht dit aanvullend onderzoek uit te voeren. In voorliggende rapportage worden de bevindingen beschreven.

1.2 Doel

In dit aanvullende ecologische onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Zijn rugstreeppadden aanwezig in het onderzoeksgebied?
- Op welke wijze maakt vorengenoemde soort gebruik van het onderzoeksgebied? Zijn in het onderzoeksgebied essentiële onderdelen van het leefgebied aanwezig?
- Resulteert de voorgenomen ingreep in het beschadigen of wegnemen van jaarrond beschermde essentiële onderdelen van het leefgebied? Is een ontheffing Wet natuurbescherming noodzakelijk voor de voorgenomen ingreep uitgevoerd kan worden?

1.3 Beschrijving plangebied

De planlocatie bestaat uit een verhard perceel met een woning, loods en een garage te Noordeloos. Een uitgebreide beschrijving van de planlocatie en de directe omgeving hiervan is te vinden in de quickscan Wnb (Dekkers, 2022).

Op de planlocatie zijn verscheidene oppervlaktewateren aanwezig. De watergang aan de noordzijde van het onverharde deel van de planlocatie is sterk beschaduwd en heeft een steil talud (figuur 1.2). De watergang welke dwars op staat bestaat uit een relatief smalle watergang met oever- en watervegetatie (figuur 1.3). De plas op de planlocatie bevat veel oevervegetatie (figuur 1.4). Tevens is er in de plas veel bladafval aanwezig, wat de waterkwaliteit niet ten goede komt.



Figuur 1.2 De watergang aan de noordzijde van het onverharde deel van de planlocatie.



Figuur 1.3 De watergang welke door het onverharde deel van de planlocatie loopt.



Figuur 1.4 De watergang aan de noordzijde van het onverharde deel van de planlocatie.

1.4 Voorgenomen werkzaamheden

Dhr. A. Rietveld is voornemens om op de planlocatie de loods en de garage te slopen. Tevens worden er bomen gekapt en wordt de watergang verbreed. De ingreep zal indicatief op hoofdlijnen bestaan uit de volgende werkzaamheden:

- verwijderen/saneren van bebouwing: algemene sloopwerkzaamheden en afvoer sloopmateriaal;
- kappen en rooien van bomen: kap- en rooiwerkzaamheden;
- vergraven van de watergang(en) en/of uitgraven van nieuwe watergangen: graaf- en dempwerkzaamheden;
- verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- realisatie nieuwbouw: algemene bouwwerkzaamheden;
- revitalisatie terrein en aanleg verharding: allerhande (straat- en hoveniers) werkzaamheden.

1.5 Mogelijk aanwezige soorten

Uit de quickscan Wnb (Dekkers, 2022) is gebleken dat binnen de planlocatie geen jaarrond beschermde nestlocaties, verblijfplaatsen en essentieel leefgebied van beschermde soorten aanwezig zijn (tabel 1.1). Echter heeft OZHZ een nader onderzoek naar de aanwezigheid van de rugstreeppad vereist vanwege een ingediende zienswijze.

1.6 Kader Wet natuurbescherming

De soortenbescherming van de Wet natuurbescherming valt op grond van internationale verdragen en nationaal beschermde soorten uiteen in drie verschillende beschermingsregimes. Deze beschermingsregimes betreffen de Vogelrichtlijn (art. 3.1), Habitatrichtlijn (art. 3.5) en de nationaal beschermde soorten (art. 3.10). De bescherming van de rugstreeppad valt onder de Habitatrichtlijn. Binnen de Vogelrichtlijn wordt onderscheid gemaakt tussen soorten waarvan het leefgebied en de nestplaats jaarrond beschermd zijn en overige broedvogels waarvan de nestplaats en het leefgebied enkel beschermd zijn tijdens de broedperiode. Naar aanleiding van de beoogde werkzaamheden kan overtreding van de volgende verbodsbepalingen optreden:

Wnb, art. 3.5

Lid 2: Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren

Lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

Voorliggend onderzoek en rapportage zijn uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Aannemelijk zal per 1 januari 2024 de Omgevingswet in werking treden. Binnen de Omgevingswet blijven de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn onverminderd van kracht. Uitvoeringskaders, termijnen en processen vinden binnen de Omgevingswet op andere wijze plaats. Implementatie en wijze van uitvoering zijn voorsnog niet vastgesteld.

2 Methode onderzoek

2.1 Theoretisch kader

Ten behoeve van ecologische onderzoek naar een aantal beschermde soorten in Nederland zijn door experts richtlijnen opgesteld. Deze richtlijnen zijn in zekere mate juridische kaders gaan vormen bij de toetsing van onderzoeken op juistheid en volledigheid. Voor de rugstreeppad zijn deze richtlijnen vastgelegd in het Kennisdocument (BIJ12, 2017). De richtlijnen worden door de opstellers geëvalueerd en indien noodzakelijk aangepast. De uitgangspunten zoals deze zijn geformuleerd in de richtlijnen vormen de basis voor het soortspecifieke onderzoek wat wordt uitgevoerd door Blom Ecologie. In tabel 2.1 wordt voor de rugstreeppad beknopt weergegeven wat de onderzoeksperioden en methode zijn. Voor de veldbezoeken wordt een minimale tussenliggende periode aangehouden voor een goede spreiding over de onderzoeksperiode, conform het Kennisdocument Rugstreeppad.

Tabel 2.1 Samenvatting van de uitgangspunten ten behoeve van het aanvullend ecologisch onderzoek zoals geformuleerd in het Kennisdocumenten Rugstreeppad. Aanvullend is eDNA onderzoek uitgevoerd.

Soort	Type	Periode	Omschrijving
Rugstreeppad	(Voortplantings) Biotop	15 april t/m mei en juni t/m juli	Inventariseren middels luisteren naar kooractiviteit en onderzoek naar eisen en larven. Aanvullend is eDNA onderzoek uitgevoerd

2.2 Praktische uitvoering

Ten aanzien van de rugstreeppad is het kennisdocument (BIJ12, 2017) aangehouden waarbij er drie veldbezoeken zijn uitgevoerd. In overleg met OZHZ heeft er 1 veldbezoek in mei plaatsgevonden en 2 in juni. Om de aan- of afwezigheid van rugstreeppad vast te stellen zijn er koortellingen uitgevoerd in de avond. Op relatief warme, broeierige, windstille avond of nacht, na voldoende regenval is er kooractiviteit van de rugstreeppad waarneembaar. Tijdens deze koortellingen is er met name gelet op de aanwezigheid van ondiepe plassen met daarin eventueel kooractiviteit. Alle aanwezige oppervlaktewateren op het plangebied en in de directe omgeving ervan zijn echter ook onderzocht. Hierbij zijn de watergangen en plassen ook visueel beoordeeld op de aanwezigheid van de soort. Tevens is er een soort-specifieke eDNA analyse uitgevoerd. Het onderzoek heeft plaatsgevonden op het onverharde deel van het plangebied zoals weergegeven in figuur 1.1. Tevens is de directe omgeving van het plangebied onderzocht.

Enviromental DNA (eDNA)

Alle dieren laten middels urine, uitwerpselen, huidcellen, haar of geslachtscellen hun DNA achter in de omgeving waarin ze leven. Dit DNA kan worden geëxtraheerd uit milieumonsters zoals bodem, water, uitwerpselen, etc. Op basis van deze DNA-sporen kunnen soorten worden gedetecteerd. De environmental DNA-methode (afkorting: eDNA methode) is een methode gebaseerd op het achterhalen van stukken DNA via feces, urine en huidcellen. Door het unieke oplossende vermogen van water worden deze stukjes DNA verspreid over een groot oppervlak. Door watermonsters te verzamelen en te analyseren op de aanwezigheid van DNA kan het voorkomen van een doelsoort worden aangetoond.

Op 30 mei 2023 is het veldbezoek betreft het verzamelen van mogelijk eDNA uitgevoerd. Hierbij zijn op drie punten samples genomen op de locaties in figuur 2.1. De samples zijn gecodeerd en opgestuurd naar een gespecialiseerd servicelab voor e-DNA en zijn door hen geanalyseerd.



Figuur 2.1 De locaties waarop samples voor het eDNA onderzoek zijn genomen.

De personele inzet van ieder veldbezoek is afhankelijk van het type onderzoek, de ervaring van de waarnemers en de potentie van de planlocatie. Alle veldwerkers van Blom Ecologie zijn bedreven en ervaren in onderzoeken in urbaan gebied. Het onderzoek is er niet op gericht om met volledige zekerheid alle aantallen individuen te vinden. Hiervoor zou een onderzoeksinspanning geleverd moeten worden die de onderzoeksprotocollen ver overstijgt. Van de geleverde onderzoeksinspanning wordt beoordeeld dat deze voldoende is zoals dat redelijkerwijs van een initiatiefnemer gevraagd kan worden. Met het uitgevoerde onderzoek worden derhalve resultaten geleverd die een goed beeld bieden van de aanwezigheid van de rugstreeppad op die momenten binnen het onderzoeksgebied.

2.3 Veldbezoeken

Het onderzoeksgebied is geïnventariseerd door ter zake deskundig ecologen van Blom Ecologie. De relevante omstandigheden ten tijde van de veldbezoeken zijn opgenomen in onderstaande tabel (tabel 2.2). Volgens protocol dienen er drie veldbezoeken uitgevoerd te worden, waarbij er tijdens twee worden geluisterd naar kooractiviteit. Het derde veldbezoek wordt gebruikt om ei-snoeren en larven te zoeken.

Tabel 2.2 Uitgevoerde veldbezoeken gedurende het aanvullend onderzoek.

Veldbezoek	Functie	Aantal pers.	Datum	Zon ↓	Tijd	Weersomstandigheden
Rugstreeppad kooractiviteit en eDNA	Leefgebied	1	30-05-2023	21.47	20.45-00.00	3/8, droog, 3 Bft, 15°C
Zoeken ei-snoeren en larven en rugstreeppad kooractiviteit	Leefgebied	1	07-06-2023	21.54	19.45-00.00	0/8, droog, 3 Bft, 20°C

2.4 Specifieke omstandigheden

Tijdens de uitvoering van het onderzoek kan er sprake zijn van dusdanig omstandigheden dat er mogelijk een vertekend beeld optreedt van de verzamelde resultaten. Hiermee wordt niet bedoeld het gemotiveerd afwijken van uitgangspunten zoals geformuleerd in het Kennisdocument. Tijdens het onderzoek was er, voor zover de onderzoekers hebben kunnen nagaan, geen sprake van omstandigheden die mogelijk effect sorteren op de onderzoeksresultaten.

3 Resultaten

3.1 Rugstreeppad

Tijdens de onderzoek rondes zijn geen rugstreeppadden waargenomen op de planlocatie en in de directe omgeving hiervan. De eDNA monsters zijn negatief (tabel 3.1). Vanwege de afwezigheid van eDNA, ei-snoeren, larven en kooractiviteit van rugstreeppadden kan geconcludeerd worden dat er geen voortplanting van de rugstreeppad plaatsvindt in de oppervlaktewateren op en in de directe omgeving van de planlocatie. Hierdoor is de aanwezigheid van essentieel leefgebied van de rugstreeppad op de planlocatie uitgesloten. De beoogde ontwikkeling leidt niet tot aantasting van essentieel leefgebied van de rugstreeppad. Derhalve dient voorafgaand de beoogde ingreep geen ontheffing voorhanden te zijn.

Tabel 3.1 PCR resultaten analyse monsters eDNA.

Monstercode	Resultaat rugstreeppad	Procedure blanco	Consevering controle	Inhibitie controle	PCR negatieve controle	PCR positive controle
E3425	0/8	OK	OK	OK	OK	OK
E3426	0/8	OK	OK	OK	OK	OK
E3428	0/8	OK	OK	OK	OK	OK

4 Conclusie

4.1 Rugstreeppad

In de periode mei en juni 2023 is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van rugstreeppadden op de planlocatie. Het onderzoek is uitgevoerd conform het kennisdocument (BIJ12, 2017).

Tijdens het onderzoek zijn geen ei-snoeren of larven aangetroffen, tevens is er geen eDNA aangetoond in de oppervlaktewateren op de planlocatie en is er geen kooractiviteit op de planlocatie en in de directe omgeving ervan waargenomen.

Uit de resultaten van het aanvullend onderzoek blijkt dat de oppervlaktewateren op de planlocatie en in de directe omgeving ervan geen essentiële functie hebben voor de rugstreeppad. De beoogde ingreep leidt derhalve niet tot negatieve effecten op de rugstreeppad. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

4.2 Vervolgstappen

Voor de uitvoering van de ingreep is geen ontheffing Wnb nodig (tabel 4.1). Er gelden in het kader van de Wnb geen verdere vervolgstappen.

Bronvermelding

Dekkers, J., 2022. Quickscan Wnb aan de Singel 4 te Noordeloos. Oriënterend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming. Blom Ecologie B.V., Waardenburg.

Geraadpleegde documenten (BIJ12, 2017)

Kennisdocument Rugstreepad (*Epidalea calamita*)

Bijlagen

Rugstreepad

Bijlagen

Rugstreeppad

De rugstreeppad is een echte pionier die gemakkelijk spontaan kan koloniseren als de locatie hiervoor geschikt is (BLJ12 kennisdocument Rugstreeppad, 2017) (figuur 1.0). Heideterreinen, groeve, zand- en kleiafgravingen en braakliggende bouwterreinen zijn geschikte locaties. Belangrijk is dat de grond goed vergraafbaar is en er lang genoeg (tijdelijk) water blijft staan voor de voortplanting. Door het gebrek aan dynamiek is de soort snel afhankelijk geworden van de mens. Het voortplantingswater moet ondiep zijn met weinig watervegetatie en predatie. Rugstreeppadden staan erom bekend dat ze lange afstanden kunnen afleggen van wel 3 tot 5 km (enkele 100 meters per nacht).



Figuur 1.0 Rugstreeppad (bron: Blom Ecologie B.V.).



BLOM ECOLOGIE

Verbindt natuur en samenleving

Koeweistraat 2

4181 CD Waardenburg

0418 820 288

blomecologie.nl